

Şiddetsizlik Merkezi

Cinsel Şiddetle Mücadele Politika Belgesi

Şiddetsizlik Merkezi olarak şiddete karşıyız

Şiddetsizlik Merkezi olarak şiddetsiz bir dünyayı gerçekleştirmenin hayalini kuruyoruz. Şiddetin her türüne karşı duruyor ve şiddetin olmadığı bir örgütlenmeyi hayata geçirmek için çabalıyoruz. Şiddetle mücadele yöntemlerimizden biri şiddete ve şiddet türlerine karşı politika belirlemek. Bu belgede Şiddetsizlik Merkezi'nin cinsel şiddetle mücadele politikasını tarif ediyoruz.

1.Politikamızın Amacı

Cinsel şiddetin yaşanmadığı bir örgütlenmeyi hayata geçirmektir.

2.Şiddetsizlik Bağlamı

Şiddetsizlik, şiddetsiz tutum, davranış veya yaşam biçimlerini işaret eden, tarif eden aktif bir yöntemdir. Anlam tarihinde kendine en çok şiddetsiz eylem, şiddetsiz direniş gibi politik mücadelelerin tanımlanmasında yer bulmuştur. Şiddetsizliğe felsefi, inançsal ya da ilkesel temellerden yola çıkarak farklı anlamlar yüklenmiştir. Bu çeşitliliği göz önünde bulundurarak şiddetsizliği tanımlayabilmek ancak hedefine aldığı şiddeti tanımlamakla mümkün olacaktır.

Şiddet, Johan Galtung'a göre üç farklı türde kendini gösterir. Bunlar doğrudan, yapısal ve kültürel şiddettir. Doğrudan şiddet fiziksel, psikolojik, şiddet gibi hedefi doğrudan belli olan şiddet türüdür. Yapısal şiddet cinsiyet eşitsizliği, ekonomik eşitsizlik ya da ırkçılık gibi sistemsel şiddet türüdür. Kültürel şiddet ise bu iki şiddete olan kabulü arttıran her tür kültürel gerekçe olarak tanımlanır. Cinsiyetçi dil, yaklaşımlar ve davranışlar kültürel şiddet örneklerindedir.¹

Bu bağlamda cinsel şiddet açığa çıkarılması kolay olmayan, kaynağı kültürde ve yapıda yerleşik cinsiyetçilik olan, eşitsizlikle beslenen bir doğrudan şiddet türüdür.

Şiddetsizlik, şiddetle mücadele ederken hedefine yapısal ve kültürel şiddeti alır çünkü doğrudan şiddeti azaltmak ve ortadan kaldırmak için kültürde ve yapıda doğrudan şiddeti mümkün kılan, meşrulaştıran bileşenlerle mücadele etmek gerektiğini bize gösterir.

¹ <http://www.siddetsizlikmerkezi.org/galtungun-siddet-bicimleri-ve-siddetsizlik/2048>

Şiddetsizlik İlkeleri

Aşağıdakiler cinsel şiddetle mücadele politikamızı şekillendiren şiddetsizlik ilkeleridir:

1. Şiddetsizlik görmezden gelmeyi reddeder.
2. Şiddetsizlik kapsayıcı çözümlere odaklanır.
3. Şiddetsizlik amaçlara uygun araçları tercih eder.
4. Şiddetsizlik, insanları değil adaletsizliği yenmeyi amaçlar.
5. Şiddetsizlik güvenlik riski olmadıkça şeffaflığı tercih eder.

Şiddetsizlik Merkezi bu şiddetsizlik bağlamını ve şiddetsizlik ilkelerini referans olarak cinsel şiddetle mücadele politikasını geliştirir.

3.Cinsel Şiddeti Tanıyoruz

Cinsel şiddet, onay almaksızın, onay inşa ederek veya onay almanın söz konusu olamayacağı durumlarda kişinin/kişilerin uyguladığı, cinselliğe yönelik teşebbüs ve tehdit içeren her türlü eylem, davranış ve müdahaleyi tanımlayan şemsiye bir kavramdır. Bu bağlamda; cinsel taciz, cinsel saldırı, flört şiddeti, ısrarlı takip ve misilleme cinsel şiddet tanımı altında yer alır.

Cinsel taciz

Kişinin onayı olmaksızın her türlü iletişim araçlarıyla gerçekleştirilen, fiziksel temas içermeyen, cinsel nitelik taşıyan, rahatsızlık verici doğrudan veya örtülü söz, tavır ya da davranışlardır. İsrarla tekrarlanan davranışlar ya da tek bir olay cinsel taciz olarak değerlendirilebilir. Süreklilik ön koşul değildir. Aşağıdaki örnekler, bu listeyle sınırlı olmamakla birlikte, cinsel taciz türlerini oluşturabilir:

- Rahatsız edici, istenmeyen ortamları yaratan hareketler:
  - Laf atmak, cinsel içerikli şaka yapmak ve iltifatlarda bulunmak ya da argo sözcükler kullanmak
  - Flört etmek için ısrarcı davranışlarda bulunmak
  - Pornografik materyal ile rahatsız etmek
  - Rahatsız olduğunu belirttiği halde kişinin cinsel yaşamıyla ilgili sorular sormak.
- Kişinin davranışlarını kontrol etmeye yönelik hareketler.
  - Hayır cevabını kabul etmemek, ısrarcı davranışlarda bulunmak.
  - Dedikodu üretmek.
  - Tehdit, şantaj ya da hakaret etmek.
  - Takip etme, elektronik ortamda rahatsız etmek.
  - Kişinin onayı olmadan cinsel hayatıyla ilgili bilgi, yazışma ya da fotoğraf vb gibi malzemeyi başkalarıyla sözlü olarak, gerçek materyallerle ya da dijital ortamda paylaşmak.

Cinsel Saldırı

Onaya dayanmayan ya da onay aranamayacak hallerde, beden dokunulmazlığının cinsel nitelikte ihlal edilmesidir. Aşağıdaki örnekler, bu listeye sınırlı olmamakla birlikte, cinsel saldırı türlerini oluşturabilir:

- Sarılmak, ellemek, okşamak, dokunmak.
- Bedene cinsel organ veya bir cisim sokmak.

Gerçekleşmemiş olsa bile, bu eylemlere teşebbüs de cinsel saldırı olarak değerlendirilir.

Flört Şiddeti

Duygusal, romantik, cinsel bir beraberlik içerisinde ya da beraberlik bittikten sonra partnerlerden birinin diğeri –ya da birbiri- üzerinde güç ve kontrol kazanmaya çalıştığı, zarar verici davranış biçimleri.

Israrlı Takip

Fiziksel olarak ya da sanal yollarla takip etmek, özel alanına ve sınırlarına saldırarak kişinin güvenli alanını daraltmak, “hayır” cevabını kabul etmeyerek tehdit ve korku uyandıracak şekilde ısrarlı ve sistematik şiddet uygulamak.

Misilleme

Bir kişi, kendisine yapılan cinsel veya duygusal amaçlı girişim ve teklifleri reddettiğinde ya da tacize uğradığını düşünerek bildirimde yoluna gitmek istediğinde/gittiğinde; hayatta kalanın yaşamının örtülü olarak veya açıkça, fail tarafından intikam amacıyla zorlaştırılması ya da zorlaştırılmasına dair ima ya da tehdit etmek bir taciz türü olarak değerlendirilir.

4.Kapsam

Kim

Derneğimizin cinsel şiddetle mücadele politikası tüm üyelerimiz, gönüllülerimiz, çalışanlarımız, denetim ve yönetim kurulumuz için geçerlidir².

Zaman

Şiddetsizlik Merkezinin kendisini kamuya açık olarak tanıttığı andan başlamak üzere herhangi bir zaman sınırı koymadan politikamız geçerlidir.

Yer

Şiddetsizlik Merkezi ofisini, Şiddetsizlik Merkezinin kendi içerisinde ya da paydaşlarıyla birlikte yürüttüğü yüzyüze ya da çevrimiçi çalışma ortamlarını,

---

² Şiddetsizlik Merkezi, işbirliği yaptığı örgütlerin, paydaşlarının, iş ve hizmet aldığı kuruluşların Şiddetsizlik Merkezi'nin cinsel şiddetle mücadele yaklaşımını bilmesini ister. Bunu da satın alma politikası, insan kaynakları politikası veya hizmet sözleşmeleri gibi belgelerde belirtir.

Şiddetsizlik Merkezi'nin etkinliklerinin gerçekleştiği fiziksel ve çevrimiçi ortamları, etkinliklere ek olarak bir araya gelinen sosyalleşme alanlarını kapsar.

Durum

Cinsel şiddetin adını koymak ve hayatta kalan olarak bunu ifade edebilmek her zaman kolay olamadığı için cinsel şiddete maruz bırakıldığını düşünen kişinin ya da cinsel şiddete tanık olduğunu düşünen kişinin, yaşadığı olayın niteliğinden emin olmadığı halleri de kapsar.

Şiddetsizlik Merkezi olarak biz, şiddetsiz bir dünya amacıyla örgütlenirken, örgütümüzün içerisinde ve yaptığımız çalışmalarda cinsel şiddetin yaşanmasını önlemek için yapısal ve kültürel şiddetle mücadele ederiz. Cinsel şiddet yaşanması ve/veya cinsel şiddete dair bildirim alınması durumunda bildirimleri kabul eder, beyanı esas alır, şiddetsiz ilkelere uygun yöntemlerle konu üzerinde çalışır ve taraflarla ilgili sorumluluklarımızı yerine getiririz.

Şiddetsiz bir dünya şiddeti açığa çıkarmak ve değişime hazır olmak ile mümkün!

Bildirim Mekanizması

Cinsel şiddete doğrudan veya dolaylı olarak maruz kaldığını düşünen kişi, buna tanık olan kişi veya grup, olayın niteliğinden emin olmasa dahi, bildirim@siddetsizlikmerkezi.org adresine cinsel şiddet bildirimde bulunabilir.³

Böylece Şiddetsizlik Merkezi Cinsel Şiddetle Mücadele Çalışma Grubu, beyanı esas alarak Cinsel Şiddetle Mücadele Politika Belgesi ve Yönergesi⁴ dahilide bildirimle ilgili harekete geçer.

Çalışma grubu, en geç 1 hafta içinde bildirimini aldığına ve sürecin nasıl olacağına dair bir mail ile bildirimde bulunan kişiye ulaşır.

Grup süreci kişilik haklarını korumaya yönelik gizlilik ve aciliyet ilkelerine uygun olarak yürütür.

Öncelik şiddeti durdurmak, devam etmesine imkan vermemektir. Bunun için Şiddetsizlik Merkezi gerekli önlemleri alır. Hayatta kalanın öncelendiği bir planlama yapar.

Sürecin kendisinin şiddete dönüşmesine sebep olmamak için, şiddetsizlik ilkeleriyle ve mümkün olduğunca süratle süreç işletilir.

Hayatta kalan, süreç tamamlandığında sürece ve sonuca dair bilgilendirilir. Süreç boyunca çalışma grubu ile iletişime geçebilir.

Bildirimde bulunan kişi ihtiyaç duyduğu zaman süreçle ilgili bilgi almak üzere çalışma grubuyla iletişime geçebilir.

Bildirimi alan Çalışma Grubu maili en geç 1 hafta içerisinde cevaplar.

---

³ Bu adres yalnızca Şiddetsizlik Merkezi Cinsel Şiddetle Mücadele Çalışma Grubu tarafından yönetilir.

⁴ Cinsel Şiddetle Mücadele Yönergesi iç belge olarak kullanılmak üzere yürürlüğe alınmıştır.